

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS PASLAUGŲ
PIRKIMŲ VYKDYMO TVARKO APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA**

Eil. Nr.	Pastabų, pasiūlymų teikėjas	Pastaba, pasiūlymas	Pastabų, pasiūlymų įvertinimas
1.	Viešųjų pirkimų tarnyba 2019-10-23 Nr. 4S-1201(1.5)	Aprašas numato tik neskelbiamą derybų būdą, tačiau nenumato skelbiamų derybų, kai pasiūlymus galėtų teikti visi paslaugų teikėjai ir vėliau pirkimo vykdytojas turėtų galimybę su visais teikėjais vykdyti derybas, siekiant geriausio rezultato.	Neatsižvelgta. Skelbiamų derybų būdas nėra pasirinktas, tačiau pasikonsultavus su MTEP paslaugas perkančiomis institucijomis ir ekspertais, Apraše numatytas kitas MTEP paslaugų pirkimo būdas – apklausa, kuri gali būti vykdoma viešai arba kreipiantis į konkrečius MTEP paslaugų teikėjus. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM) laikosi nuostatos, kad MTEP paslaugų teikimui netaikomas Viešųjų pirkimų įstatymas (toliau – VPI), todėl šiame Apraše siekiama supaprastinti MTEP paslaugų pirkimą ir pritaikyti egzistuojančią praktiką.
		Įvertinus Aprašo 45 punkte numatytas skelbimo apie atvirą konkursą galimybes, manytina, kad nepakanka skelbimo pavišinti pirkimo vykdytojo interneto svetainėje, kitose interneto svetainėse ir (arba) leidiniuose, o būtų tikslingiau sukurti bent vieną interneto svetainę Lietuvos Respublikoje, kur būtų koncentruotai viešinami pirkimo vykdytojų MTEP paslaugų pirkimų skelbimai, rinkos konsultacijos. Pirkimų suvestinės skelbimas pirkimo vykdytojo interneto svetainėje (Aprašo 21 punktas) iki einamų metų kovo 15 dienos yra neracionalus sprendimas, kadangi MTEP paslaugų pirkimai nėra rutininiai. Būtent rinkos konsultacijos paskelbimas ir būtų išankstinis paskelbimas apie tai, kad pirkimo vykdytojas ruošiasi vykdyti MTEP paslaugų pirkimą.	Neatsižvelgta. Papildytas Aprašo 44 p.: numatyta, kad MTEP pirkimo vykdytojas turi skelbimą viešinti savo interneto svetainėje ir papildomai – kitoje interneto svetainėje. ŠMSM nesutinka su nurodymu kurti bendrą svetainę, kadangi tai būtų didžiulė administracinė našta tokią svetainę administruoti pavestai institucijai. ŠMSM siūlo patvirtinus Aprašą kelerius metus atlikti MTEP paslaugų pirkimų stebėseną ir tada priimti sprendimą dėl bendros svetainės kūrimo poreikio. Kadangi MTEP paslaugos yra labai skirtingos ir specifinės, tik pats MTEP paslaugos pirkėjas žino perkamos MTEP paslaugos poreikį, be to, labai plati ir įvairi MTEP paslaugų pirkimų vykdytojų apibrėžtis, todėl, ŠMSM nuomone, neracionalu papildomai vykdyti rinkos konsultacijas. Aprašo 17 p. ir 19 p. yra numatytos MTEP paslaugų pirkimo inicijavimo sąlygos ir, ŠMSM nuomone, jų pakanka MTEP paslaugų pirkimo procesui pradėti. Rinkos konsultacija – pirkimo vykdytojo bendradarbiavimas su kompetentingais subjektais (nepriklausomais ekspertais, institucijomis arba rinkos dalyviais) iki pirkimo pradžios – praktiškai atitinka Aprašo II skyriaus pirmajame skirsnyje aprašytus procesus. 20 p. nuostata paliekama siekiant visuomenę informuoti apie MTEP paslaugų pirkėjų planus. Kadangi MTEP paslaugų pirkimai nėra rutininiai, 20 p. nurodoma „patikslinus planuojamų atlikti einamaisiais kalendoriniais metais MTEP paslaugų pirkimų planus – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas“. Taip pat, kadangi Aprašo III skyriuje nėra numatytas rinkos konsultacijų paskelbimas, projekto rengėjai siūlo palikti 20 p. nuostatą.
		Kadangi vykdant ikiprekybinius pirkimus negali būti suteikta valstybės pagalba, tai,	Neatsižvelgta. Projekto rengėjų nuomone, nėra tikslinga perkelti ES dokumentuose esančias nuostatas jas kartojant Apraše. Be to, pažymėtina, kad VI skyriaus nuostatos

		<p>manytina, Apraše nepakanka pateikti vien tik nuorodą į Europos Komisijos komunikato dėl Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms sistemos 33 punktą, o į Aprašą turėtų būti perkelti šiame punkte minimi principai.</p>	<p>detaaliai atskleidžia EK komunikato dėl Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms taikymą.</p>
2.	<p>Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija 2019-10-25 Nr. 12-01-1665</p>	<p>Aprašo 20 p. nustatyta, kad Lietuvos mokslo taryba (toliau - LMT), įvertinusi, kad paslaugos yra mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau - MTEP) paslaugos, į pirkimo vykdytojo pirkimo komisijos sudėtį siūlo vieną LMT ekspertą. Atsižvelgdami į tai, kad Aprašo 31 p. nustatyta, kad MTEP paslaugų pasiūlymams, kuriems yra reikalingos ekspertinės žinios ir kompetencijos, gali būti paskirti nepriklausomi ekspertai, siūlome atsisakyti reikalavimo į pirkimų komisijas skirti LMT ekspertą. Siekdami užtikrinti MTEP paslaugų pirkimų skaidumą ir teisėtumą, siūlome nustatyti, kad LMT ekspertai komisijos posėdžiuose gali dalyvauti stebėtojo teisėmis.</p>	<p>Neatsižvelgta. ŠMSM suderino su LMT, kad LMT skirs 1 ekspertą į MTEP paslaugų pirkimo komisijas visomis balsavimo ir veto teisėmis. ŠMSM nuomone, LMT ekspertas užtikrins, kad bus nupirkta MTEP paslauga. Be to, LMT aststovas reikalingas tam, kad būtų užtikrinta, jog įsigyjama tikrai MTEP paslauga, ir šios paslaugos pobūdžiui įvertinti. Priešingu atveju atsakomybė dėl MTEP buvimo ar nebuvimo tektų pirkimo vykdytojui (19 p.).</p>
		<p>Aprašo 40 p. nustatyti neskelbiamų derybų raštu etapai. Siūlome patikslinti pirkimo, vykdomo neskelbiamų derybų būdu, eigą papildant Aprašo 12 ir 13 p. nustatytų reikalavimų įvertinimo etapu.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies (39 p.). ŠMSM teigimu, kai vykdomos neskelbiamos derybos, MTEP paslaugos pirkėjas nebetikrina pirkimo metu paslaugos teikėjo teistumo, bankrutavimo, nes jis paprasčiausiai į tokius MTEP paslaugų teikėjus nesikreipia. Tai yra, iš anksto patikrinama prieš pradėdant derybas, todėl nėra įtraukta į derybų etapus.</p>
		<p>Aprašo 63 p. koordinuojančiai institucijai pavesta teikti ekspertinę, metodinę ir kitą su ikiprekybinio pirkimo vykdymu susijusią pagalbą, atlikti ikiprekybinių pirkimų organizavimo ir vykdymo stebėseną, pirkimo vykdytojui siekiant pradėti ikiprekybinį pirkimą vertinti ikiprekybinio pirkimo objekto atitiktį Aprašo 11, 61, 66 ir 69 p. nustatytiems reikalavimams ir teikti išvadas pirkimo vykdytojui, skirti atstovą (-us) į ikiprekybinio pirkimo komisiją. Siūlome atsisakyti</p>	<p>Neatsižvelgta (60 p.). Koordinuojančioji organizacija, tiesiogiai dalyvaudama pirkimo komisijoje, vykdo ikiprekybinio pirkimo priežiūrą, kadangi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pirkime dalyvauja ne vien tik pirkimo vykdytojo atstovai – taip sumažinama korupcijos rizika; 2) tiesiogiai kontroliuojamos ikiprekybinių pirkimų procedūros; 3) pirkimo vykdytojui paprastai trūksta kompetencijų vykdyti ikiprekybinį pirkimą (tai – naujas pirkimo būdas Lietuvoje), todėl koordinuojančiosios organizacijos atstovų dalyvavimas kompensuoja kompetencijų trūkumą.

		<p>koordinuojančios institucijos atstovų skyrimo į pirkimo vykdytojo komisiją, išskyrus atvejus, kai koordinuojanti institucija kofinansuoja ikiprekybinį pirkimą, nes koordinuojančios institucijos dalyvavimas visuose pirkimo etapuose turint sprendimo teisę kelia abejonių dėl šios institucijos nešališkumo vykdant priežiūrą. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad, siekiant užtikrinti pirkimo vykdymo skaidrumą ir teisėtumą, koordinuojanti institucija pirkimų komisijos posėdžiuose gali dalyvauti stebėtojo teisėmis.</p>	
		<p>Aprašo 89 p. nustatyta, kad pirkimo komisija negali leisti pakeisti pasiūlymo esmės – pakeisti kainos arba padaryti kitų pakeitimų, dėl kurių pirkimo dokumentų reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas taptų atitinkančiu pirkimo dokumentų reikalavimus ir (arba) dėl kurių pasiūlymas būtų vertinamas kitais balais. Atkreipiame dėmesį, kad ikiprekybinių pirkimų atveju kaina yra iš anksto nustatyta pirkimo dokumentuose ir neturėtų būti vertinama pasiūlymų vertinimo metu. Todėl, esant techninių klaidų, jos pakeitimas neturi įtakos pirkimui ir neturėtų būti laikomas esminiu pirkimo dokumentų pakeitimu. Atsižvelgdami į ikiprekybinių pirkimų specifiką, siūlome patikslinti 89 punktą, nustatant, kad ikiprekybinių pirkimų atveju kaina nėra esminis pakeitimas.</p>	<p>Neatsižvelgta (87 p.). Pasiūlymo esmės keitimai, ypač susiję su kaina, negalimi, nes tai būtų nesąžininga kitų pasiūlymus pateikusių teikėjų atžvilgiu ir galimai leidžiant keisti kainą būtų pažeidžiami kitų paslaugos teikėjų teisėti lūkesčiai. Pvz., jeigu pirkimo vykdytojas kainą pakeičia į mažesnę pusę, prisidengdamas technine klaida, tikėtina, kad pirkimo vykdytojas įgyja pigesnio pasiūlymo pranašumą prieš kt. teikėjus.</p>
		<p>Aprašo 126 p. nustatyta, kad sprendimą dėl pretenzijos tenkinimo arba netenkinimo priima koordinuojanti institucija. Pirkimas vykdomas pirkimo vykdytojo vardu, todėl sprendimą tenkinti pretenziją ar jos netenkinti gali priimti tik pirkimo vykdytojas.</p>	<p>Neatsižvelgta (125 p.). 2019-11-07 tarpžinybinio posėdžio metu Projekto rengėjai pažadėjo pateikti patikslintą 125 p. formuluotę el. p., tačiau pasitarus su koordinuojančiąja organizacija (MITA), siūloma nekeisti 125 p. formulotės. Koordinuojančiosios organizacijos teigimu, praktikoje yra atvejų, kad ikiprekybinio pirkimo etapuose atkritę dalyviai yra linkę sprendimus skusti, nors pagrindo skundams</p>

			nėra. Siūloma palikti nuostatą, leidžiančią koordinuojančiai organizacijai būti ikiteisminio tokių skundų nagrinėjimo institucija.
3.	Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerija 2019-10-29 Nr. 19-10623(2)	<p>„Pažymėtina, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 97 str. 2 d., atsižvelgiant į teistumą, gali būti varžomos tik tos piliečių teisės ir laisvės, kurių apribojimą numato Lietuvos Respublikos įstatymai. Atsižvelgiant į tai, Aprašo 15.2 p. (dabar Aprašo 12.2 papunktis) nuostatos, kaip ir likusios nuostatos, ribojančios ūkio subjektų galimybes lygiais pagrindais dalyvauti pirkime dėl priežasčių, tiesiogiai nesusijusių su pirkimo objektu, galėtų (ir turėtų) būti įtvirtintos tik įstatymo lygmeniu.</p> <p>Be to, pastebėtina, kad Aprašo 15 p. (dabar Aprašo 12 punktas) nustatomi ikiprekybinių pirkimų dalyviui keliami reikalavimai iš esmės yra dalyvių pašalinimo pagrindai (pagal analogiją žr. Direktyvos 2014/24/ES 57 str. 4 d.) ir tokiu būdu gali užkirsti bet kokią galimybę ekonominės veiklos vykdytojams dalyvauti ikiprekybiniuose pirkimuose, todėl šie reikalavimai turėtų būti įtvirtinti įstatyme ir dėl šios priežasties.“</p> <p>Pastebėtina, kad derinimo pažymoje pateikti argumentai iš esmės nepaneigia anksčiau išdėstytų pastabų ir nesuteikia Vyriausybei teisės žemesniu nei įstatymų lygmeniu spręsti įstatyminio reguliavimo klausimus. Siekiant užsibrėžtų tikslų turėtų būti tobulinamas įstatyminis reguliavimas.</p>	Neatsižvelgta. Kadangi VPĮ nėra reglamentuota galimybė pirkimo vykdytoji išsiaiškinti, ar teikėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti MTEP paslaugų pirkimo sąlygas VPĮ 15 straipsnio 2 dalies (t. y. išimties) taikymo atveju, Projekto 12 ir 13 punktuose siūloma nustatyti reikalavimus teikėjams tol, kol šios nuostatos bus įtvirtintos VPĮ arba kt. įstatyme.

2019 11 29

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos

Virginijus Bankovičius